

Handel ludzkimi narządami – problem globalny

<https://akademibioetyki.pl/bioetyka/bioetyk-krytycznie-o-handlu-organami-dawstwo-organow-nalezy-postrzegac-w-logice-daru-ktory-wzmacnia-relacje-miedzyludzkie/>

Transplantacje budzą wiele etycznych pytań, takich jak dobrowolność dawstwa, sprzedaż organów czy świadome decyzje dotyczące pobrań pośmiertnych i za życia. Ważną kwestią jest edukacja społeczeństwa, by pokazać problem z wielu perspektyw, wyjaśnić procedury medyczne i prawne dawstwa narządów, ale także wyczulić społeczeństwo na problem związany z nielegalnym handlem narządami.

Handel ludzkimi narządami to jedno z najbardziej nieetycznych zjawisk współczesnego świata. Pomimo licznych międzynarodowych zakazów, czarny (czerwony) rynek narządów kwitnie, szczególnie w biedniejszych regionach świata. Handel narządami jest efektem nierówności społecznych i desperacji. Wielu ludzi na świecie, zwłaszcza w regionach

dotkniętych biedą i brakiem perspektyw, postrzega swoje narządy jako bezpośrednią „lokację” na czarną godzinę. Gdy sytuacja życiowa staje się szczególnie trudna, zdesperowane osoby decydują się na dawstwo narządu. Handel narządami jest nielegalny, a sprzedający często są oszukiwani – otrzymują znacznie mniej, niż im obiecano, a ich zdrowie zostaje poważnie zagrożone z powodu braku odpowiedniej opieki medycznej po operacji. To tragiczne zjawisko odzwierciedla ogromne nierówności społeczne i desperację ludzi w obliczu trudnych warunków życia.

Carney S. *Czerwony rynek. Na tropie handlarzy organów, złodziei kości, producentów krwi i porywaczy dzieci.* Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2014.

https://pl.usembassy.gov/pl/raport-nt-zwalczania-handlu-ludzi-polska-2024/?utm_source=chatgpt.com

https://next.gazeta.pl/next/7%2C151243%2C30526127%2Cstare-oszustwo-wraca-w-nowej-formie-rozsylaja-oferty-pracy.html?utm_source=chatgpt.com

<https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/232791%2CPraca-za-granica-zadbaj-o-swoje-bezpieczenstwo.html>

Międzynarodowa walka z problemem

Organizacje takie jak Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) czy Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnej - Interpol podejmują działania w celu zwalczania handlu narządami. Wiele krajów wprowadza surowe przepisy dotyczące transplantacji oraz edukuje społeczeństwo na temat legalnego dawstwa.

ZAPOBIEGANIE HANDLOWI LUDŹMI

Przyczyny handlu narządami

- **Niedobór legalnych dawców** – zapotrzebowanie na narządy znacznie przewyższa ich dostępność, co prowadzi do powstawania tzw. *czarnego rynku*.
- **Ubóstwo i nierówności społeczne** – osoby biedne są często zmuszane do sprzedaży własnych organów w zamian za pieniądze.
- **Korupcja i brak kontroli** – w wielu krajach słabe egzekwowanie prawa sprzyja rozwojowi nielegalnego handlu.

Mechanizmy handlu

Tzw. „Czarny rynek narządów” funkcjonuje na kilku płaszczyznach:

- **Dobrowolna sprzedaż narządów** – osoby w trudnej sytuacji finansowej sprzedają swoje nerki czy fragmenty wątroby.
- **Wymuszone pobieranie organów** – szczególnie w przypadkach handlu ludźmi, porwań czy przestępczości zorganizowanej.
- **Turystyka transplantacyjna** – podróż potencjalnego biorcy do kraju, gdzie może zastąpić swój niewydolny organ nowym narządem

Konsekwencje handlu narządami

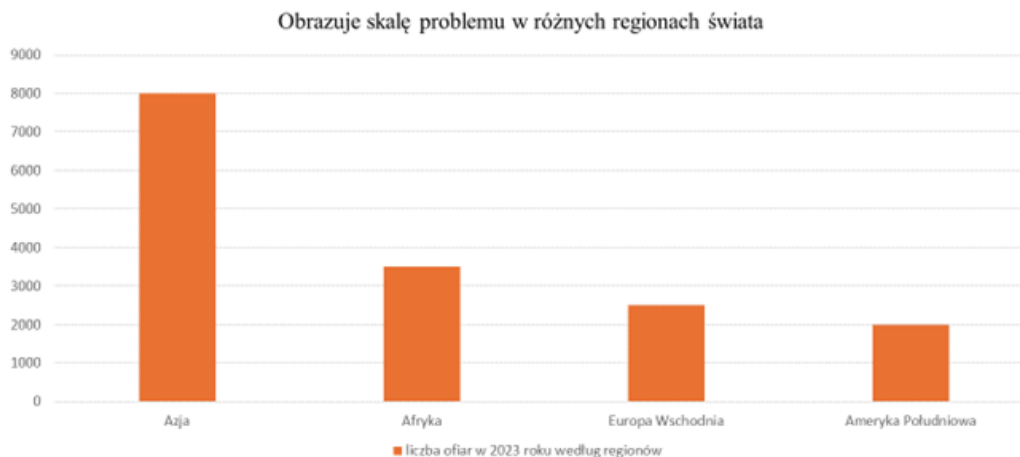
- **Dla dawców** – osoby zmuszone do sprzedaży narządów najczęściej pozostają bez odpowiedniej opieki medycznej, ich zdrowie pogarsza się, a jakość życia znacznie obniża,
- **Dla społeczeństwa** – nielegalny handel narządami podważa zaufanie do systemu transplantacyjnego,
- **Etyczny wymiar** – zjawisko handlu rodzi pytania o prawa człowieka oraz granice medycyny i człowieczeństwa.

Handel ludzkimi narządami – skala problemu

Handel narządami ludzkimi, zwany niekiedy również "czerwonym rynkiem", to nielegalny proceder polegający na sprzedaży organów do transplantacji. Dokładna skala tego zjawiska jest trudna do oszacowania ze względu na jego niejawny charakter. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), w Europie na przeszczep nerki czeka około 40 tysięcy osób, co stwarza popyt na nielegalny handel organami.

Regiony najbardziej dotknięte handlem narządami

Chiny – nielegalny proceder

Przymusowe pobieranie narządów od praktykujących *Falun Gong* w Chinach to kwestia, która od lat budzi poważne zastrzeżenia społeczności międzynarodowej. Pierwsze raporty na ten temat pojawiły się w 2006 roku, kiedy to David Kilgour i David Matas opublikowali dokument zatytułowany "Krwawe żniwo", przedstawiający dowody na systematyczne pozyskiwanie organów od więźniów sumienia, w tym członków Falun Gong.

<https://pl.faluninfo.net/krwawe-zniwo/>

W kolejnych latach pojawiały się dalsze doniesienia potwierdzające te praktyki. W 2019 roku tzw. Chiński Trybunał (China Tribunal), niezależne ciało śledcze z siedzibą w Londynie, wydał ostateczny wyrok, w którym stwierdził, że w całym

Chinach przez lata dochodziło do przymusowego pobierania narządów na znaczną skalę, a jednym z głównych źródeł ofiar byli praktykujący Falun Gong.

W 2022 roku Parlament Europejski przyjął rezolucję potępiającą te praktyki, wzywając Chiny do natychmiastowego zaprzestania przymusowego pobierania narządów od więźniów sumienia. Rezolucja ta podkreślała, że mimo wcześniejszych zobowiązań Chin do reformy systemu transplantacyjnego, nadal istnieją wiarygodne doniesienia o kontynuacji tych nadużyć.

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0200_PL.html?utm_source=chatgpt.com

Eksperti ds. praw człowieka, tacy jak David Matas, wskazują, że proceder ten

trwa, choć zmieniają się grupy docelowe. Początkowo ofiarami byli głównie praktykujący Falun Gong, jednak w ostatnich latach coraz więcej dowodów wskazuje na to, że ofiarami stają się również Ujgurowie.

https://www.pap.pl/aktualnosci/david-matas-ekspert-ds-praw-czlowieka-grabiez-narzadow-w-chinach-trwa-zmieniaja-sie?utm_source=chatgpt.com

Warto zaznaczyć, że według szacunków liczba przeprowadzanych każdego roku przeszczepów w Chinach wynosiła od 60 tys. we wcześniejszym okresie do 100 tys. w późniejszych latach. Takie liczby budzą poważne wątpliwości, biorąc pod uwagę niski poziom dobrowolnych donacji narządów w tym kraju.

https://wszystkoconajwazniejsze.pl/pepites/dzialania-wladz-chinskih-wypelniaja-definicje-ludobojstwa-david-matas/?utm_source=chatgpt.com

Mimo licznych apeli społeczności międzynarodowej i organizacji praw człowieka, proceder ten wydaje się nadal trwać. Brak transparentności ze strony chińskich władz oraz ograniczony dostęp do niezależnych śledztw utrudniają pełne zrozumienie skali tego zjawiska.

W związku z tym ważne jest kontynuowanie monitorowania sytuacji, podnoszenie świadomości na temat tych praktyk oraz wywieranie presji na władze chińskie w celu zaprzestania przymusowego pobierania narządów od więźniów sumienia.